

Jutlus Nõos P, 08.03.20 kell 11.00, *Reminiscere*

Lektsioonid: 1Kr 10:12–13; Mk 9:17–29

Jutlus: 2Kn 20:1–7

Laulud: 215 (1–6); 327 (1–4, 5); 129 (1–5); 284 (1–3)

Neil päevil jäi Hiskija haigeks ja oli suremas. Ja prohvet Jesaja, Aamotsi poeg, tuli ta juurde ning ütles temale: „Nõnda ütleb Issand: Sea oma elumaja asjad korda, sest sa sured ega saa terveks!” Siis pööras Hiskija oma näo seina poole ja palus Issandat, üteldes: „Oh Issand, meenuta ometi, kuidas ma sinu ees olen elanud ustavuses ja siira südamega ja olen teinud, mis sinu silmis hea on!” Ja Hiskija nuttis kibedasti. Aga Jesaja ei olnud veel väljunud keskmisest õuest, kui temale tuli Issanda sõna, kes ütles: „Mine tagasi ja ütle Hiskijale, mu rahva vürstile: Nõnda ütleb Issand, su isa Taaveti Jumal: Ma olen kuulnud su palvet, ma olen näinud su silmavett. Vaata, ma teen sind terveks ja kolmandal päeval võid sa minna Issanda kotta. Ma lisan su elupäevadele viisteist aastat ja ma päästan sinu ja selle linna Assuri kuninga pihust ning kaitsen seda linna iseene pärast ja oma sulase Taaveti pärast.” Ja Jesaja ütles: „Võtke üks viigimarjakakk!” Ja nad võtsid ning panid paise peale; ja ta sai terveks.

Juuda kuningas Hiskijat peetakse Piiblis Taaveti ja Saalomoni järgseist kuningaist üheks kõige jumalakartlikumaks. Jeesus Siirak võtab hästi kokku Hiskija tähtsuse. Srk 48:22: „Sest Hiskija tegi, mis oli Issandale meelepärane, ja jäi kindlaks oma isa Taaveti teedele, nagu oli käskinud prohvet Jesaja, suur ja usaldusväärne oma nägemustes.“ Srk 49:4: „Peale Taaveti ja Hiskija ja Joosija tegid kõik teised pattu, sest nad hülgasid Kõigekõrgema Seaduse. Siis tuli lõpp Juuda kuningaile.“

Hiskija kõrvaldas oma isa, juuda kuningas Aahase ajal maal levinud ebajumalakummardamise ja seadis uuesti sisse paasapüha õige pühitsemise Jeruusalemma templis – sinna hakkas paasapühadeks kogunema enamik Iisraeli suguharusid.

Ja siiski algab meie tänane kirjakoht prohvet Jesaja nabi ja halvava teaadandega kuningas Hiskijale: „Nõnda ütleb Issand: Sea oma elumaja asjad korda, sest sa sured ega saa terveks!“ Millega Hiskija oli selle Jumala karmi otsuse ära teeninud?

Nõnda küsida võime seetõttu, et Jumal võib ka oma soosikuid karistada. Meenutagem nt Moosesele osaks saanud saatust mitte astuda oma jalaga tõotatud maale või kuningas Taaveti ja Batseba esimese poja surma. Ometi on Piiblis sellise karistuse põhjus ikkagi teada antud. Kuid Hiskija puhul seda justkui pole.

Piibliuurijad on oletanud, et see põhjus peitub antud kirjakohtade 2Kn 20 järgnevas lõigus, kus Paabeli kuningas, kuuldes Hiskija imelisest tervenemisest, tuli talle külla ja Hiskija näitas kõrgele külalisele kõiki oma rikkusi. Seda seika arvatakse viitavat Hiskija jõukusele ja muretule elule juba sel hetkel, kui prohvet Jesaja talle Jumalalt tulnud surmaotsuse edastas. Hiskija ja Jeruusalemm olid pääsenud Jumala abiga Assüüria kuninga Sanheribi piiramisrõngast ning nüüd hakkas Hiskija käsi hästi käima. Ta oli küll jumalakartlik, kuid ta süda hakkas oma edu üle uhkust tundma. Ja nõnda siis saatiski Issand oma prohveti Hiskija juurde selle kohutava teaadandega.

Nagu öeldud, võib Issand rängalt karistada ka neid, kes on talle ustavad. Sellele viitab ka ennist altariist loetud kirjakoht 1Kr 10:12: „Niisiis, kes enese arvab seisvat, vaadaku, et ta ei langeks!“ Jumal võib inimesi kasutada ülisuurteks ja olulisteks asjadeks. Ent siiski on ka kõige suuremad usukangelased, pelgalt inimesed.

Meenutagem nt Ristija Johannest. Ta alustas kuulutust prohvetina, kes pidas ennast „hüüdja hääleks kõrbes“, kellest kõneleb Js 40. Ta mõistis end suurte Iisraeli prohvetite järglasene, kes pidi kuulutama Jumala Poja tulekut. Ta tegi kõik õigesti: kritiseeris kartmatult Jumala tahte vastast käitumist, ristas veega neid, kes tulid tema juurde meelt parandama, tundis ära Jeesuse kui inimese, kelle pärast ta kogu selle raske teekonna ette võttis.

Ja ometi küsis vangis viibiv Johannes oma jüngrite kaudu nõrkushetkel Jeesuselt (Mt 11:3): „„Kas sina oled see, kes pidi tulema, või jääme ootama teist?“ Kuidas võis Johannes, kes ometi teadis Jeesuse suurust, niimoodi küsida? Sest tema südant täitis inimlik ebakindlus, mis külastab meid,

patuseid inimesi vahetevahel kõiki.

Piiblis seda küll öeldud pole, kuid võib-olla oli Johannese kohutav lõpp, surm pea maharaiumise läbi, Jumala karistus selle nõrkushetke eest?

Ja ometi pole Jumala karistus sellistel puhkudel lootusetu, kui nii võib üldse öelda.

Taavet, kelle abielurikkumisest sündinud poeg pidi surema, sai siiski Jumalalt andeks ja võis oma jumalakartlikul teekonnal edasi minna.

Mooses pidi küll surema Töötatud maa lävel, kuid Jumal andis talle erilise rolli Jumala ja Iisraeli rahva vahelise lepingu sümboli, Moosese seaduse vahendajana. Pealegi on olemas ju pärimus, et Mooses ei jäänudki põrguhauda, vaid Jd 1:9 järgi saavutas peaingel Miikael selle, et Moosese ihu ei jäänud kuradile. Ilmus ju Mooses koos Eelijaga kirkastusmäel koos Jeesusega kolmele jüngrile.

Ristija Johannest on aga Jeesus nimetanud lausa suurimaks naisest sündinute seas. Jumal on tedagi õnnistanud sellega, et kõigi põlvede kristlased meenutavad Ristija Johannest Jumala Poja tuleku ettekuulutajana.

Nõnda ei jätnud Jumal maha ka oma soosikut Hiskijat, kes, vaatamata oma suurtele tegudele Jumala riigi põllul, ei saanud võitu oma väidetavast uhkusest ja suurelisusest. Juba see, et Issand saatis Hiskija juurde oma prohveti selge sõnumiga, et ta peab surema ja saab veel võimaluse oma asjad korda sedada, on suur arm.

Kui tihti me näeme inimelus seda, et üldiselt tuntud ja armastatud inimene sureb ootamatult ja mitte keegi ei mõista, miks see pidi niimoodi juhtuma. Jumal lihtsalt kutsus ta ära, ja kõik. Kuid mõnedele inimestele annab Issand varakult teada, et nende elupäevi pole enam pikaks ajaks. Nad saavad end ette valmistada, oma lähedastega Jumalaga jätta ja surra väärikalt.

Millegipärast tuleb siin sellega seoses meelde suhteliselt noorelt surnud usuteadlane Urmas Petti, kes teadis oma fataalsest haigusest ette 14 kuud, võitles sellega, kuni jõudu jätkus, ja lahkus siis kõigiga Jumalaga jätnult igavikku.

Kuid Hiskija loos on ju veel üks õpetlik aspekt, nimelt meelearanduspalve. Kuulsime, kuidas Hiskija, teada saanud sünge ennustuse, palus Issandat pisarsilmi. Suur ja vägev kuningas pööras näo seina poole ja nuttis nagu laps patukahetsuspalves. Ja Issand halastas ta peale, kinkides talle veel 15 aastat elupäevi.

Tahtmatult võib teil nüüd tekkida küsimus, kas siis meie eelmainitud näidetes toodud jumalakartlikud inimesed Jumalat ei palunud ja kui palusid, siis kas ka neid ei võinud Issand päästa?

Eks Jumal teab vastust sellele küsimusele, kuid mina arvan, et nende inimeste missioon Jumala riigi teenritena oli niigi täidetud. Hiskija puhul on selles 15 aasta lisamises nähtud kindlat põhjust. Nimelt on 2Kn 21:1 öeldud, et Hiskija poeg Manasse oli oma isa järel kuningaks saades 12 aastat vana. Seega polnud Hiskija meelearanduspalve ajal ta poeg Manasse veel sündinud. Hiskijal polnud surmateate ajal troonipärijat, kes oleks Juuda kuningate sugu edasi kandnud. Kuid edasi kanduma see pidi, sest muidu poleks järg jõudnud kunagi ka Jeesuse Naatsaretlase kätte (Hiskijat ja tema poega Manasset on nimetatud ka Jeesuse põlvnemisloos Mt 1:9j).

Niisiis saame siit teha järelduse, et meie ülesanne siin elus on jääda Jumalale ustavaks ja julgelt täita seda rolli, mille tema on meile usaldanud. Me peame teadma, et jääme seda rolli kandes inimesteks oma nõrkustega, millele me ei suuda alati vastu seista. Patustades me teame, et oleme väärt Jumala karistust. Kuid Jumal näeb meie usku ja kingib meile oma riigis väärika osa, mida meie ja meie kaasteelised ehk kohe ei mõistagi.

1Tm 1:12–14 sõnastab apostel Paulus selle omamoodi täpselt: „Ma olen tänulik Kristusele Jeesusele, meie Issandale, kes on mu teinud vägeväks sellega, et ta oma teenistusse pannes on pidanud ustavaks mind, endist Jumala teotajat ja tagakiusajat ja julmurit. Kuid ta on mu peale halastanud, sest uskmatuses ma tegutsesin arutult. Aga meie Issanda arm on olnud minu vastu üliväga suur koos usu ja armastusega, mis meile on antud Kristuses Jeesuses.“

Me kõik oleme Jumala vastu käitunud tagakiusajate ja julmuritena, ise seda teadmata – võime selles kindlad olla. Kuid siiski on Jumal meid kõiki kutsunud. Ja meie, kes me oleme täna siin, oleme selle kutse omal kombel vastu võtnud. Jäägem Jumalale ustavaks ja Tema korraldab oma armust kõik!

Aamen.